

ترجمه آقای نهایندی دبیر دبیرستانهای مرکز

بهداشت

بل لابی یکی از نویسندگان و اساتید مهم تعلیم و تربیت در قرن اخیر است کتب بر فایده در شعب مختلفه فن تعلیم و تربیت دارد که هر کدام در موضوع خاصی نوشته شده است یکی از آنها کتاب تربیت و اخلاق است حاوی مقالات مفیده در اصول تعلیم و تربیت و اخلاق که در حقیقت میتوان این کتاب را یکی از شاهکارهای مهم این نویسنده دانست زیرا چنان با مهارت و از روی اضلاع و بصیرت نوشته شده است که نظر هر خواننده را ولو هر قدر آن نظر سطحی و بدون مطالعه باشد جلب نموده و بخواندن مقالات خود مشغول مینماید. رئیس مطالبی را که انتخاب نموده چنان برجسته و جالب است که مانند نقاشیها و برده های رافائل و امثال آن اسان را وادار بتماشا و خوض و غور در آن مینماید بعلاوه سراحت لهجه و شیرینی تلفیق مطالب در طرز تحریرات این نویسنده معظم خود باعث تشویق و تحریص بخواندن مطالب آن است اما اگر مقالات منتخبه آن که اینک قسمتی از آن درج میشود آن جلا و نمائی را که منتظران نداشته باشد تنقید از مترجم است که حق مطلب را ادا ننموده است در عین حال خوانندگان میتوانند مطمئن باشند که از مطالب سودمند آن چیزی کم نشده است.

در برنامه آموزشگاهها بطور عامی اصول صحیحی در تاریخ طبیعی و در بهداشت کاملاً مراعات شده است ولی دانستن قضایای علمی تأثیر عملی در طرز بهداشت دانش آموزان نخواهد داشت بنابر این متفکرین دنیا برای اینکه بتوانند عملاً بغایت مطالب بهداشت که همان سلامت طبقه آموزنده است نائل بشوند بنظریات عملی نری محتاج بوده اند اما بعضی ها مانند دکتر مارشوت زیاد کردن برنامه تلمی حفظ الصحه را راه وصول بمقصود دانسته اند. یا آنکه دیگری مانند دکتر مارموت که تقریباً انتقادات او را در برنامه دبستان و دانشسرا های مقدماتی میتوان باین جمله خلاصه نمود که: چرا آموزگار وظیفه يك دكتور را آنهم برای اطفالی که نوعاً و نژاداً سالم باشند انجام نمیدهد؟

البته این قبیل آرزوها که در دنبال تفکرات بی مطالعه پیدامیشود آرزوهائیمست که برای دنیای عالیتر با افراد کاملتری باید خواب دید آنچه لازمه اقدامات عملی است

اینست که بدانیم بفرض اینکه اطفال علماً قواعد صحی را با اندازه یکمتر دکتر عالی‌مقام بدانند در خانه مسکونی خرابه و مرطوبی بی هوا و بی نور با سم دبستان یادبیرستان میتوانند چشم دانائی را کور کرده تصدیق کنند که این محل هاهمان وصفی را که علم گفته است دارد یا آنکه بصرف دانستن قضایای علمی دیگر کثافات محض درس در آنها تأثیری نمیکند. پس باید متوجه بود که ساختمان مدرسه عملاً در حدود اصول صحی باشد و بعلاوه باید راه سهلی را هم در نظر گرفت نه اینکه باز آرزوی صرف باشد از قبیل اینکه بگوئید باید سخن دبستان یا دبیرستان لا اقل 68×30 متر برده شامل بیمارستان و لابراتوار و ماشین بخار دینام و مطبخ و اصول تهویه افقی باشد. نور اقلایک ثلث سطح محل نشیمن کلی دانش آموزان را فرا بگیرد، میزان حرارت همیشه ثابت ۱۵ درجه در تابستان و زمستان باشد و برای این منظور پله ها و سطوح خارجی و مجاور اخق درس از چوب ینبه باشد و بالاخره فواصل اطاقهای درس از فلز باشد تا بتوان آنها را کاملاً بدون وسیله ضد عفونی شیمیدانی از آورده شدن به یکربها محفوظ داشت، و پی های ساختمان باسیمانهای مسیح ساخته شده باشند و از این آرزو ها که چون شامل مطالبی غیر عملی است آنها را هم عملی هم نباشند از بین می برد. پس باید آنقدر که ممکن و شدنی است وسائل صحی را در نظر گرفت. در عین حال انکار نمیکنیم که بهترین مصرف ثروت مملکت همین تربیت اولاد خودمان است با اتم واکل وسائل و بهترین طرق ممکنه صحی. اما برای عدم طبقات مردم و نواحی مملکت این اصول فوق العده سنگین قابل عملی شدن نیست. پس باید لا اقل اصول تهویه اطاقها و فضاء و خشک بودن محل آنها را در نظر گرفت مخصوصاً ورود آفتاب را بهیچوجه جلوگیری ننمود یعنی طرز ساختمان آموزشگاه باید طوری باشد که در پنهان ترین گوشه های آن آفتاب بانمام جلال و ابعت خود وارد شود و بهترین مدافع آلودگیهای میکربی یعنی آفتاب را بهر وسیله که ممکن است باید در اطاقهای درس وارد نمود. نور باید از سمت چپ شاگردان وارد شود اگر این نکته ملاحظه نشود مرض نزدیک بینی در دانش آموزان منتشر

میشود و در آتیه از نعمت چشم سالم بی بهره می مانند .
 اگر همه اعتبارات و حقایق لازم را هم از نظر ساختمان آموزشگاه ملاحظه کنیم تازه از طرز مبیل آموزشگاه و نشیمن های دانش آموزان نباید غفلت نمود که این نکته نیز مورد توجه است . یعنی مثلاً محصلی که همیشه روی نیمکت کوتاه تر از قد خود نشسته و برای نوشتن بر روی کاغذ خود خمیده شده و نگاه میکند از طرف پاساقهای او معوج و از طرف بالا چینهای ریه او باز نشده ، ریه او آماده مسلول شدن میشود چه بسا اطفال معصوم که ثمره تحصیل برای آنها ، حر و میت از حیات بوده است و دچار امراض گوناگون نزدیک بینی و مسلول شدن و خمیدگی ستون فقرات و معوج بودن ساق و غیره شده اند .

پس باید نیمکتها و میزها مطابق سنین دانش آموزان تهیه شود بطوریکه حتی معبر آنها بین نیمکت ها و میزها راحت باشد .

بعد از تهیه شدن این لوازم اولیه آنوقت باقی میماند عادت دادن اطفال به رعایت اصول بهداشت . بهترین وسیله عادت دادن نو آموزان با اصول بهداشت صبر و تحمل و حوصله فراوانست . مثلاً چنانکه مادام کوبن سبیر که در ناحیه باطلاقی آموزگار بوده است میگوید ابتداسر اطفال را تجسس میکردم گذشته از اینکه انگشتان من داخل پوسیدگی رزك یا پیش های آنها میشد مواجه بانق نق والدین آنها میشدم که باین فلسفه از این موضوع دفاع میکردند که وجود شپش در اطفال علامت سلامتی آنهاست اما با قدرت صبر و برد باری توانستم موفق بشوم که آنها از این عقیده صرف نظر کرده سر های اولاد خود را پاکیزه نگاهدارند و بعلاوه چون اطفال از زمینهای باطلاقی عبور میکردند پاهای آنها گابی بود من بانواع لطف تدبیر آنها را عادت دادم که پاهای خود را بشویند اما همیشه مواجه بالند لند مادر ها بودم که متعذر به نبودن وقت و یا ناخوش شدن اطفالشان میشدند زیرا معتقد نبودند که کثافت پاها بیشتر باعث ناخوشی اطفالشان میشود تا شستن پاهای آنها ، حتی خودم برای بعضی از آنها در بدستان آب گرم کرده و یا هایشانرا میشستم و آنها را باین عمل تشویق میکردم اما نه بطوری که روحیه اولیاء

آنها را بخراشم بلکه میگفتم مادرشان با آنها کار برای رسیدگی به حیوانات ده یا خانه خودش دیگر نمی تواند پای شماره ام بشوید. شما خودتان در موقعیکه مادرشان با آتش مطبخ کاری ندارد آب گرم کرده خواهرهای بزرگتر پاهای کوچکترها را بشویند. بالاخره با قوت مقاومت و ملایمت و حوصله توانستم نائل بشوم که بر این وضعیت هم غلبه کنم. باری هزاران چیزهای دیگر است که مجامع بهداشت عمومی یا بهداشت خود مدارس باید در نظر گرفته بطور دستور برای دانش آموزان بدبستانها بفرستند و آموزگاران بقره صبر و تحمل و علاقه به میهن دوسنی و نوع پرستی آنها را برای کودکان و فرزندان حقیقی خود اجرا نمایند.

خلاصه آنکه مراعات اصول بهداشت در آموزشگاه از دو جنبه باید ملاحظه شود یکی از نقطه نظر وسائل از قبیل دواها و دکتر لایق و باتجربه برای رسیدگی باطفال در خود آموزشگاهها، دیگر طرز اجرای اوامر بهداشتی که این خود بعهده مربیان و ازوظائف وجدانی آنهاست.

انجمن های نمایشی در آموزشگاه ها

اخیراً در چکوسلواکی با حضور نمایندگان مجامع علمی و متخصصین و استادان در زمینه تعلیم و تربیت سخن رانی هائی شده و چنین پیشنهاد شده است که از مدیران و کارکنان تمام دبیرستانها و هنرستانها و دانش سراها درخواست شود که بدانش آموزان توصیه کنند انجمن نمایشی در هر آموزشگاه دایر نمایند.

این اقدام که در حدود برنامه تحصیلی و با انبازی استادان بعمل خواهد آمد از هر حیث برای توسعه ذوق صنعت نمایش در دانش آموزان مفید خواهد بود و مؤسسه ای که تا کنون این تصمیم را عملی کرده اند نتایج خوبی بدست آورده اند.

مقامات مربوطه محلی نیز در تهیه وسایل نمایش های عمومی همه گونه مساعدت می نمایند و این تشویق باعث شده که دانش آموزان قسمتی از ساعات فراغت خود را در این فن مفید صرف کنند.

نقل از مجله دفترین المملی تعلیم و تربیت